

לזכות ר' לוי יצחק וזוגתו נעמי שמואלי
ולזכות ילדיהם מנחם מענדל, נפתלי צבי, חיה נחמה ומשה שיחין

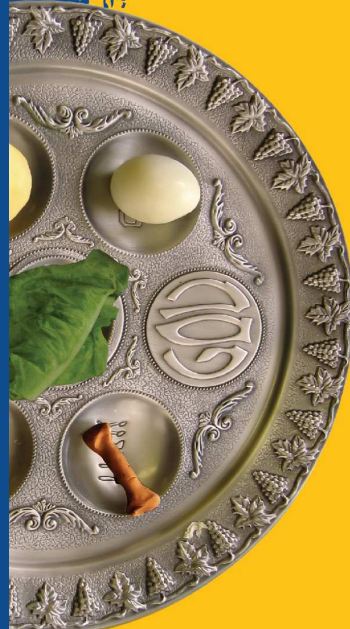
מאירים את הפסח

חוברת לימוד לחופשת חג הפסח

היום - יום

רמב"ם יומי

שעשועונים ומשימות

חודש ניסן

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח
ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז
יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד
כה	כו	כז	כח	כט			

רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש
בשיתוף כ"ק אדמ"ר מליובאוויטש
●●●
רשת חינוך חב"ד בארץ ישראל

יוצא לאור ע"י רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש באה"ק
אגף חינוך חברתי חסידי

יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב
מנהל כללי: הרב אליהו קריצ'בסקי
מיזם והפקה: חני מרזל
עריכה: דבירה גרוזמן
שעשועונים: לוי הכהן הנדל
עיצוב גרפי: רבקה אייזן

דפי הרמב"ם וה'יום יום' נלקחו מתוך פרויקט 'מאירים את היום'
שותפים לפרוייקט:
מ. הרשקוביץ. י. בייטש. א. פרלשטיין. ד. גרוזמן. ר. דויד. י. להמן
עימוד ועיצוב: קריאייטיב מיזם

(c) כל הזכויות שמורות

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאכסן במאגר מידע, לסדר או לקלוט בכל דרך ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני או אחר - כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה, שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

שיום לכם ילדים חקיקים,

וגם הורים יקרים,

בחופשת הפסח, כולנו עסוקים! מנקים, מסדרים, קונים מתכוננים... גם הילדים שותפים להכנות לחג, ועסוקים בהושטת עזרה. אבל –

בתוך כל ההכנות, וכחלק מן ההכנות, נשים לב ולא נשכח: עלינו להקדיש מדי יום, זמן ללימוד תורה! רק כך נגיע לחג, וגם נחגוג את החג עצמו, כבני חורין אמיתיים!

מה מילה החוברת?

בחלק הראשון, תמצאו לכל תאריך שני עמודי לימוד. עמוד לימוד על אמרת "היום יום" היומית. עמוד לימוד על המצווה היומית בספר המצוות.

בחלק השני, תמצאו 'דף משימות' לחופש, בו תסמנו בכל יום את הדברים שעשיתם, על מנת לשמור על סדר יום יהודי וחסידי.

בסוף החוברת, תמצאו שעשועונים המתאימים לתוכן הנלמד מתוך "היום יום". קראו ופתרו להנאתכם, וכך תדעו בברור שאתם יודעים את הנושא הנלמד.

חשוב!! ללמוד בחוברת במקום נקי מחמץ כדי שתוכלו להשתמש בחוברת במהלך חג הפסח.

לאחר חופשת הפסח, הביאו לכיתה את החוברת חתומה בחתימת הורים ותשתתפו בהגרלה כיתתית.

מומלץ!! לימוד משותף של הורה וילד, או "חברותא" בין האחים – מגבירים את החוויה, ומשאירים מסר נצחי, של יוקר וחשיבות לימוד התורה.

פסח כשר ושמח! הנהלת רשת אהלי יוסף יצחק

מדוע בהמות אלו קרויות קדשים,
עוד לפני שהקרבו בבית המקדש?

ו'
ניסן

היום למדתי

הנסיון כבר הוכיח שהדרך הנכונה להשפיע בנושאי יהדות היא כזו: מצד אחד, לפעל בצורה מדייקת ובתקיפות, ומצד שני בשלוב הנעימות והרף של התורה. זו הדרך הוודאית לעזור ולהצליח להשפיע, בפרט בנושאים שהם עקרי הדת. וחשוב מאוד: כמה שפחות להקשות קשיות ולחקר חקירות, אלא פשוט לעשות מה שצריך.

היום שמעתי

כבוי שרפה בנפט

במשך כל שנות נשיאות הרבי, ביחד עם ה'מבצעים' האדירים לקרוב יהודים לתורה ומצוות מתוך אהבת ישראל, חבה ונעימות - הרגיש הרבי כי אין לעשות שום 'פשרות' ו'הנחות' בתורה, כדי למשוך יהודים ליהדות.

באחת השיחות, התייחס הרבי לשאלה: אולי עדיף לומר קצת, העקר שבה ירויחו שהיהודי יתקרב לתורה וישמר מצוות רבות?

והרבי השיב: האמת היא שהתור לא יביא שום תועלת, ולהפך - רק יקלקל.

הרבי הוסיף ספור: פעם אחת השתתף הרבי הרי"צ, באספת רבנים, שבה טען אחד הדוברים כי בגלל מצב הדור אין מנוס מפשרות למיניהן, כדי למשוך את לב העם אל התורה. הוא המשיל זאת לכבוי שרפה, שבמצב כזה אין מקפידים לחפש דוקא מים זכים, אלא מכבים אותה אפילו במים מלכלכים.

השיב לו הרבי הרי"צ: אכן, מכבים שרפה גם במים מלכלכים, אבל מי שיטען כי כל גזל ראוי לכבוי אש ויקח נפט וישפך על האש - לא יכבה אותה, אלא רק יגדיל אותה יותר!...

והנמשל: פשרות בתורה אינן מים עכורים, אלא נפט שמגדיל את האש. על ידי פשרות לא מקרבים איש לאור התורה, אלא בדיוק להפך, מרחיקים אותו עוד יותר, כי בכך מחלישים את הקשר שלו לתורה.

היום הבנתי

יוסי: התפלאתי לראות שהאורח בקש להיות אצלנו שוב בשבת, אחרי הפעם הקודמת שבה הוא לא הבין למה יש כל כך הרבה אסורים... זה בטח בגלל המטעמים שלך!

אמא: כנראה הוא נהנה מכל היפי והנעימות שיש בשבת. והאסורים? הם לא מרחיקים, רק משדרים לאדם שיש כאן שבת אמיתית ולא מזיפת.

שעור קעז רמב"ם יומי

מצות לא-תעשה קיג:

שלא לעבד בקדשים - האזהרה שהזרנו מלעבד בקדשים (פגון: לחרש בבהמת קדשים).
"לא תעבד בכור שורך" (דברים טו, יט)

זמן קמחה

"בגן שלנו יש שפוצים, לכן הנגנת עוד לא יודעת איפה תהיה הופעת הלהטוטנים", דוחה ריקי. ופתאום היה לה רעיון! "אולי אפשר בבית הכנסת? זה יכול להיות ממש יפה! אפשר לקשט את הקירות בכלונים וסרטים, וזה יהיה מאוד חגיגי!"

"אני לא בטוח שזה רעיון מצלח", תנה חיים את דעתו. "את רואה במצנה היומית שלמדנו, עד כמה נוהרים אפלו בשמוש של בהמות - אם הן כבד הקדשו להשם. זה מלמד אותנו מאוד להזהר בכבודו של כל דבר קדוש, ולא להשתמש בו לצרכי חול. למשל, לא להשתמש בספר קדש להשעין עליו דברים, ולא בבית כנסת להופעות של חליו".

מצות לא-תעשה קיד:

שלא לגזז הצמר בקדשים - האזהרה שהזרחנו מלגזז (לגזז) צמר הקדשים.
"ולא תגזז בכור צאנך" (דברים טו, יט) ולמדנו שאר קדשים מן הבכור שיהיו כלם אסורים בעבודה וגזה.

ארון הספרים
החכם

האגדה מספרת, שבדרך לטבריה קמו על נושאי ארון הרמב"ם קבוצת לסטים מסכנים, ונושאי הארון נפוצו לכל עבר. הלסטים נגשו אל הגמל ורצו לזרק את הארון מעל הגמל, אך לא יכלו לעשות זאת למרות היוזם שלושים איש! הם הבינו שהאיש הטמון בארון הוא איש קדוש וקראו לבני השירה. הם הבטיחו להם ללוותם ולשמר עליהם, וכך הלכו עד טבריה.

היום למדתי

• בגנ"סח "על הכל יתגדל ויתקדש" שאומרים בשבת בעת הוצאת ספר התורה, אומרים כך לפי גנ"סח חב"ד: "כרצונו וכרצון יראיו וכרצון כל עמך בית ישראל".

• שם המשפחה של אדמו"ר הזקן היה: ברוכוויטש (על שם אביו, רבי ברוך); של הרבי האמצעי - שניאור' (על שם אביו, אדמו"ר הזקן); ושל הרבי ה'צמח צדק' - שניאורסון, וכך נותר שם המשפחה לדורות הבאים.

היום שמעתי

בחירת שם משפחה

בתקופת אדמו"ר הזקן החליטה המשפחה שעל כל אחד לבחור לעצמו שם משפחה. רב שמות המשפחה נקראים על שם האב - כמו שלשת השמות שבפתגם היומי, על שם המקצוע, או על שם העיר.

מספר פי כשהגיע פקיד המשפחה הרושם את השמות לביתו של חברו של אדמו"ר הזקן, רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, היה רבי לוי יצחק עטוף בטלית ושקוע בתפלה נלהבת.

שאל אותו הפקיד: באיזה שם משפחה תבחר? אך רבי לוי יצחק כלל לא שמע, ומתוך דבקותו בתפלה קרא להשם: "דערבארמדיקער!" - מלה שפירושה "הרחמן"...

הפקיד מהר לרשם את שם המשפחה "דברבארמדיקר"... וכך נשאר שם המשפחה של רבי לוי יצחק, ושם המשפחה של צאצאיו עד היום.

היום הבנתי

שרי: כשהמורות שומעות את שם המשפחה שלי בתחלת השנה, אני מייד מרגישה שיש להן צפיות גבוהות ממני: שאני אהיה צדיקה כמו סבתא שלי, חכמה כמו אמא שלי, חרוצה כמותה... זה קצת מלחיץ.

שושי: זה לא צריכה להלחיץ אותך, אלא לעודד אותך... המחשבה על בני משפחה שהיו לפניך והם התאמצו והצליחו להגיע להשגים, יכולה לתת לך כוח להתאמץ ולהגיע להשגים בעצמך.

על מנת להספיק להקריב את כל קרבנות הפסח של כל עם ישראל, היו הכוהנים עובדים ב'שרשרת', במהירות גדולה במיוחד.

היום למזן

נפש האדם מרפבת משכל ומדות. יהודי צריך לעבד את השם יחד עם השכל והרגש שלו. אצל כל אדם העבודה היא שונה בהתאם לתכונות הנפש שלו. לדגמה, העבודה של אברהם היא 'חסד' - הכנסת אורחים ופרסום אלקות בעולם. העבודה של יצחק היא 'גבורה' - יראת השם, והעבודה של יעקב היא 'תפארת' - שלוב בין אהבת השם ליראת השם. איך אדם יכול לדעת איזו עבודה שייכת אליו? על כך אומר דוד המלך בתהלים: "מאיבי תחכמני", לפעמים אנחנו יכולים להעזר ולהחכים באמצעות האויב. לענייננו, כאשר אדם מרגיש שהנפש הבהמית והלב שלו מושכים אותו לאהבת עולם הזה, לדגמה לאהבה של אכל או כסף, הוא יכול לדעת שאצלו מדת האהבה היא חזקה, ועליו לנצל אותה לעבודת השם, לדגמה לאהבת ישראל. לעמת זאת, אם הוא מרגיש יראה ופחד מהסביבה, תכונת היראה שלו היא חזקה ועליו לנצל אותה ליראת השם, להרגיש שהשם קרוב ונמצא עמו בכל עת ובוחן את מעשיו.

היום שמעתי

הקוגל של ר' שמואל פעם אחת ישבו חסידי אדמו"ר הזקן והתועדו, והנה הופיע השוחט כשבדידו פשטידה חמה עשירה מקמח בלול בשמן ובשר, והגיש אותה לר' שמואל מונקס לחלקה בין המתועדים. למרבה ההפתעה החל ר' שמואל לרקוד עם הפשטידה לעיני המתועדים ולפתע נמלט והשליך את תכולת הסיר לפח האשפה. החסידים החלו להוכיח את ר' שמואל על האסור "בל תשחית", והנה בתוך כך נכנס בבהלה השוחט, ובקול צעקה מתרה במתועדים, שלא יטעמו מן הפשטידה, שהתבררה כטרפה ממש! מתברר שאשתו מכרה בטעות לבית המדרש כבד טרף שהושם בצד ונועד למכירה עבור גוי... פנו החסידים לרבי שמואל והאשימו אותו ברוח הקדש... השיב להם ר' שמואל: אינני נביא ולא בן נביא. כלל לא ידעתי שבפשטידה בשר טרפה. אולם לפני שנכנסתי בפעם הראשונה ל'יחידות' לרבי, קבלתי על עצמי שבכל פעם שאני מרגיש חשק ותאוה לדבר מסוים - לא אעשנו. כשחשתי כעת חשק ותאוה לפשטידה - הבנתי שיש עמה בעיה, ולכן השלכתי אותה לפח...

היום הבנתי

יוסי: אני מוכן לעשות הכל, רק לא לקום מקדם בבקר... השנה בבקר כל כך מתוקה, אני ממש מרגיש איך היא שואבת אותי. אני מוכן ללמד תורה עד אמצע הלילה, אבל לא לקום חמש דקות יותר מקדם ללמוד לפני התפלה. סבא: אם כך, זו בדיוק עבודת השם המיוחדת שלך. לקום בכל יום חמש דקות לפני הזמן הרגיל, כדי ללמד רעיון חסידי לפני התפלה. אם היצר הרע משקיע כזה מאמץ כדי להחזיק אותך במטה בבקר, סימן שזו בדיוק המשימה של הנשמה שלך...

רמב"ם יומי

שעור קצט

מצות לא-תעשה קיד:

שלא לגזז הצמר בקדשים "ולא תגז בכור צאנך" (דברים טו, טז)
 ולמדנו שאר קדשים מן הבכור שיהו כלם אסורים בעבודה וגזה.

מצות עשה נה:

לשחט את קרבן הפסח - הצווי שנצטוינו לשחט כבש הפסח
 ביום י"ד בניסן. "ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים" (שמות כו, ח)

מצות לא-תעשה קטו:

שלא לשחט הפסח בעוד החמץ ברשותנו
 "לא תזבח על חמץ דם זבחי" (שמות כג, ח)

מצות לא-תעשה קטז:

שלא להניח אמורי הפסח להפסל בלינה - האזהרה שהזרחנו
 מלשאיך אמורי הפסח בלי הקרבה עד שיפסלו ויעשו נותר.
 "ולא ילין חלב חגי עד בקר" (שמות כג, ח)

זמן מנוחה

הלמוד המשפחתי של מצות קרבן פסח, גרם לאבא לשבת בננוחות על הספה ולשקע בתאור ורעעים מתוקים שחווה כאשר היה תלמיד ישיבה, בבית המדרש הגדול של הרבי, ב-770.

"בערב חג הפסח, אחרי כל ההכנות לחג ואפית 'מצות המצוה' של הרבי, היינו כלנו כבר מלאי צפיה לכניסת החג", ספר אבא.

"והנה, ממש סמוך לשעת כניסת החג, נשא בפנינו הרבי שיחת קדש, ובדבריו, הצליח לקחת אותנו למקום אחר לגמרי... הרבי דבר בתקוה עזה, בהשתוקקות ובכשחוזן מחלט, על כך שהנה, ממש עכשו, אם רק נזכה והשם ישלח לנו את הגאולה, עוד נספיק לזכות להקרבת קרבן הפסח על הר הבית!

"המוחשיות בדבריו של הרבי הממה אותנו. עבורנו, השהות במחיצת הרבי ושלחו הסדר הממתין לנו, היו קרובים ומוחשיים יותר מאשר להגיע עוד הערב להר הבית... אבל אצל הרבי ראינו פתאום איד קרבן הפסח והגאולה - קרובים ונדאיים כמעט עד כדי משוש".

מצות עשה נו:

לעשות פסח שני ב"ד בא"ר - הוא הצווי שנצטוונו על שחיטת פסח שני (ב"ד א"ר) למי שנמנע ממונו פסח ראשון. "בחודש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אותו" (במדבר ט"א)

מצות עשה נו:

לאכל את בשר הפסח על מצות ומרורים הצווי שנצטוונו לאכל כבש הפסח בליל ט"ו בניסן כפי תנאיו הנזכרים, והם: שיהא צלי, ושיאכל בבית אחד, ושיאכל עם מצה ומרור. "ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים יאכלהו" (שמות י"ח)

מצות עשה נח:

לאכל את בשר הפסח השני על מצות ומרורים הצווי שנצטוונו לאכל בשר פסח שני בליל ט"ו בא"ר על מצה ומרור. "על מצות ומררים יאכלהו" (במדבר ט"א)

זמן ממונה

חיים הסתובב במעגלים סביב עצמו, היה נראה עליו שהוא ממרמר. "ספר מה קרה...?", בקש ממנו שימי.

"לא קרה כלום, רק גליתי שוב שיש לי יצר הרע גדול", ענה חיים ומיד המשיך: "היום המורה בקש שנציע רעיונות לפעילות בכתות לקראת ראש חודש. עוד לא הספקתי לחשב, וכבר הצביע מנשה, והציע רעיון. אולי קנאתי בו, ולכן עשיתי צחוק גדול מהרעיון שלו. כלם צחקו והוא הסמיק ונעלב. אני מרגיש ש... אין לי תקנה".

"בטח שיש תקנה", קטע אותו מיד שימי. "הרי בדיוק זה המסר שאנחנו לומדים מקרבן פסח שני; תמיד יש הזדמנות שניה לנסות ולתקן. לרעתי קדאי לה לבוא מחר לכיתה, ובלי להתבייש פשוט לומר בקול שחשבת שוב על הרעיון של מנשה וזה דוקא נראה לה רעיון מצלח".

"בסדר", כמעט לחש חיים. "זה לא יהיה נעים, אבל זה יהיה קרבן פסח שני שלי..."

האם יכול אדם לבחור מראש להגיע
דוקא בי"ד איר על מנת שלא להדחק?

היום למדתי

'עשר' זה משג יחסי. יכול להיות אדם שיש לו כסף אבל הוא עני כי חסרה לו בריאות או ילדים וכדומה. מהו העשר היהודי?
לא עשר חמרי כבתיים וכסף, אלא הזכות להיות חלק משרשרת העם היהודי, לגדל דורות של שומרי תורה ומצוות.

היום שמעתי

עשיה למען הדורות הבאים

מספרת הגמרא:

יום אחד הלך (חוני) בדרך, וראה אדם אחד נוטע חרוב. אמר לו: "וזה עד כמה שנים טוען פרות?". ענה לו: "עד שבעים שנה".
אמר לו חוני: "פשוט לך שאתה חי עוד שבעים שנה, שאתה נוטע את העץ הזה להנות מפרותיו!?!". ענה האיש: "אני, עולם מלא עצי חרוב מצאתי כפי ששתלו לי אבותי, כך שותל אני גם כן לבני".

היום הבנתי

סבא: היום התפלל אצלנו ידיד שלי, מימי נעורי בשיבה. היום הוא כבר אדם מבגר ועשיר גדול! אחרי התפלה נסיתי להספיק לדבר אתו כמה שיותר. כל כך נהניתי להיות בחברתו!
יוסי: אבל סבא, ממתי אתה נהנה להיות דוקא בחברת אנשים עשירים?
סבא: לא התפונתי שהוא עשיר בשטיות, במכוניות או בחשבון הבנק. הוא עשיר אמתי! הוא כבר הוציא כמה ספרים תורניים חשובים, וכל הבנים שלו, מלמדים בישיבות או עוסקים בקרוב יהודים בהצלחה רבה.
יוסי: אהה.. אם כך, גם לי יש סבא עשיר...

כיום איננו אוכלים את הזרוע הצלוייה שבקערת ליל הסדר,
כדי שלא תפל חלילה טעות,
כאלו אנו אוכלים מבשר קרבן.

היום למדתי

תחשבו על זה: אם הקדוש ברוך הוא היה מזמין למישהו את ההזדמנות הגדולה להציל יהודים ממנות, השם ישמר - הרי הוא בנדאות היה מוסר את נפשו בשביל זה. ולאחר מכן הוא היה מהלל ומשבח את השם על גדל החסד שהעניק לו וזכה אותו בזכות גדולה כזו.

האמת היא שממש כה, ונהרבה יותר מכה, יש לראות את השליחות הגדולה לעשות תעמולה ולהשפיע על היהודים בסביבה לשמור על טהרת המשפחה. זוהי הצלת נפשות ממש!

היום שמעתי

'עשרת המבצעים'

בין הפעולות הרבות שהרבי קרא לחסידים ולשליחים לפעל בהן, תופסים מקום מיוחד 'עשרת המבצעים' שבהם נמנה גם מבצע 'טהרת המשפחה'.

אלה הם עשרת המבצעים:

- תפלין • תורה • מזוזה • צדקה • בית מלא ספרים • נש"ק (גרות שבת קדש) • כשרות • טהרת המשפחה • חנוכה • אהבת ישראל.

היום הבנתי

שרי: אני הכי אוהבת את הבית שלנו, בית טהור. בית שבנוי כלו על יסודות ההלכה. רואים את זה גם בתמונות שעל הקירות, המשחקים, הבבות, הספרים והבגדים - הכל קדוש וטהור. נס שאני לא גרה בבית אחר.

שושי: אבל את כן צריכה לחשב על מה שקורה בבתים אחרים. כל אחד צריך לחשב איך הוא יכול לתרום לכך שעוד בתים יהיו מקום לקדשה ולטהרה.

רמב"ם יומי | שיעור קפא

מצות לא-תעשה קכה:

שלא לאכל הפסח נא או מבשל, אלא צלוי בלד "אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל" (שמות יב, ט)

מצות לא-תעשה קכג:

שלא להוציא בשר הפסח מחוץ לחבורתו - האזהרה שהזרנו מלהוציא פלוג מבשר הפסח מן המקום שנתקבצו החבורה (החברים הנמנים על ה"פסח") לאכלו. "לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה" (שמות יב, טז)

מצות לא-תעשה קכח:

שלא להאכיל מן הפסח לישראל שנשתמד "כל בן נכר לא יאכל בו" (שמות יב, מג)

מצות לא-תעשה קכו:

שלא להאכיל מן הפסח לתושב או לשכיר האזהרה שהזרנו מלהאכיל לגר תושב (בן נח שקבל על עצמו ז' המצוות) מן הפסח.

"תושב ושכיר לא יאכל בו" (שמות יב, מה)

מצות לא-תעשה קכז:

שלא יאכל ערל מן הפסח "וכל ערל לא יאכל בו" (שמות יב, מב)

מצות לא-תעשה קכא:

שלא לשבר עצם מן הפסח "ועצם לא תשברו בו" (שמות יב, מז)

מצות לא-תעשה קכב:

שלא לשבר עצם מעצמות פסח שני "ועצם לא תשברו בו" (שמות יב, מז)

זמן מנוחה

האורח שישב ליד שלחן השבת של משפחת מימוני, הסתכל סביב על כלם בעינים מתפעלות: "אתם נראים כמו איזו משפחת אצלה! הישיבה הננוחה הזאת סביב השלחן, עם בגדי השבת, מול כל המענדנים האלו..."

הילדים חיכו במבוכה זה לזה. "אנחנו סתם משפחה רגילה", מלמל חיים. "לא בדיוק", תקן אותו אבא. "כל משפחות עם ישראל כלם בני מלכים. כלנו בניו של השם, שעשה עבורנו נסים גדולים... ועלינו לזכור את זה תמיד. המצוה היומית שלמדנו מקדם על קרבן פסח - 'ועצם לא תשברו בו', היא מן המצוות שנועדו להזכיר לנו בליל הסדר - שאנחנו בני מלכים. כי רק אנשים פשוטים או מעוטי יכולת שוברים ומוצצים את העצם. אצילים ובני מלכים, נוהרים לא לעשות כן".

רמב"ם יומי | שיעור קרב

מצות לא-תעשה קיז:

שלא להותיר מבשר הפסח "ולא תותירו ממנו עד בקר" (שמות יב, ו)

מצות לא-תעשה קיט:

שלא להותיר מבשר הפסח השני למחרתו "לא ישאירו ממנו עד בקר" (במדבר טו, ב)

מצות לא-תעשה קיח:

שלא להותיר מקרבן החגיגה ליום השלישי - האזהרה שהזהרנו מלהשאיר מבשר החגיגה הקרבה ביום ארבעה עשר (שמביאים עם קרבן הפסח) .. ליום השלישי (להקרבה). אלא תאכל במשך שני הימים.
"ולא יליו מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר" (דברים טו, ד)

מצות עשה נג:

להראות בבית הבחירה ברגלים - הצווי שנצטוינו על הראיה .. וענין מצוה זו, שיעלה האדם עם כל בן זכר שיש לו, שאפשר לו להלך לבדו - יעלהו למקדש ויקריב קרבן עולה כשיעלה .. הנקרא עולת ראיה.
"שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלקיך" (דברים טו, טז)

מצות עשה נב:

להגג ברגלים - הצווי שנצטוינו לעלות לרגל למקדש שלש פעמים בשנה.
"שלש רגלים תהג לי בשנה" (שמות כג, ד)

זמן ממונה

לא לעתים קרובות מזדמן לבני משפחת מימוני לנסע להתפלל בכחל המערבי. השבוע, כשהילדים שמעו שאבא ואמא מתכננים נסיעה כזאת הם התרגשו מאוד. "הבעיה היחידה היא שיש שם תמיד המון אנשים", התלוננה ריקי. "אני לא מצליחה לראות כמעט כלום!"

"זה לא נורא", הרגיעה אותה אמא. "אנחנו לא נוסעים כדי לראות, אלא פשוט כדי להיות שם. להתפלל במקום הקדוש ולבקש מהשם שמהר-מהר יהיה לנו לא רק שריד, אלא בית מקדש שלם."

"ואז כשיהיה לנו בית מקדש, נוכל לבוא ולראות שם המון דברים נפלאים!", שמחה ריקי. "אכן כן, בבית המקדש נראה דברים נפלאים, אה נזכה גם ל'הראות' על ידי השם, להסתופף תחת כנפי השכינה שתאיר שם בגלוי."

האם האסור לשבר עצם מן הקרבן
תקוף רק לזמן האכילה?

היום למדתי

הרבה לפני שהתפרסם בין החסידים שיום הולדתו של הרבי חל בי"א ניסן, טמן הרבי עצמו בלוח 'היום יום' בתאריך זה את ההוראה ליום ההולדת:
כל אחד צריך להקדיש את יום ההולדת שלו 'להתבודד' עם עצמו - לחשב לעצמו בשקט ולעשות 'חשבון נפש'. עליו להתבונן במעשיו בשנה שחלפה ולבדק מה עשה טוב ומה לא, ולתקן את מה שצריך.

היום שמעתי

מנהגי יום הולדת

- לעלות לתורה ביום השבת שלפני יום ההולדת, וכשיום ההולדת חל ביום הקריאה - גם ביום ההולדת עצמו.
- להוסיף בנתינת צדקה לפני תפלת שחרית ומנחה, וכשיום ההולדת חל בשבת או יום טוב - לתן בערב שבת או יום טוב (ומה טוב - גם לאחריה).
- להוסיף בתפלה - בכוננת התפלה, התבוננות בגדלת הא-ל וכו', וכן באמירת (ספר) תהלים (על כל פנים ספר אחד).
- ללמד המזמור תהלים החדש שמתחיל לומר ביום ההולדת - בהתאם למספר שנותיו.
- להוסיף שעור בתורת הנגלה ובתורת החסידות.
- ללמד מאמר חסידות, ולחזר עליו בפני אחרים.
- להוסיף בהפצת התורה והמעיינות מתוך אהבת ישראל.
- להתבונן באפן הנהגתו בשנה שעברה, ולקבל החלטות טובות לשנה הבאה עלינו לטובה.
- לקבל על עצמו זהירות נוספת או הדור נוסף בענין פרטי.
- לערוך התועדות של שמחה עם בני ביתו, חביריו וידידיו - שבח והודיה לקדוש ברוך הוא (ובאם אפשר לברך 'שהחינו' על פרי חדש או בגד חדש).

היום הבנתי

שימי: יום הולדת, הוא כזה יום שמח! עוגות, שקיות-הפתעות, מתנות...
יוסי: יום הולדת הוא יום שמח, אם מנצלים אותו לדברים חשובים. זהו יום שבו מקבלים ברכה מיחדת משמים, ואם מקבלים ביום הזה החלטות טובות להשתפר בדברים שבהם צריכים להתקדם, אז השנה הבאה הופכת להיות מצלחת יותר, וזהו באמת יום שמח. גם למתנות יש מקום, ובפרט ביום ההולדת של הרבי, אנחנו צריכים לחשב על 'מתנות רוחניות' שיכולות לגרם לרבי נחת.

הרבי עוזר על נחיצות קביעת עתים מיוחדים לתורה בזמן החגים, וכן על עריכת 'פנוסי תורה' - בהם יתפללו בחדושים ובאורים בתורה.

ה

החל מיציאת מצרים והלאה נקראים בני ישראל בשם 'צבאות השם'. ההבדל בין התאר 'עבדים' בו מכנים בני ישראל (ככתוב "כי לי בני ישראל עבדים") לבין התאר 'צבאות' הוא: עבד עושה את העבודה שמטיל עליו האדון, עבודה חשוכה או עבודה פשוטה, מתוך יגיעה ועמל רב, אבל עבודה זו אינה דורשת ממנו מסירות נפש. לעמת זאת 'צבא' זו עבודה הנעשית מתוך מסירות נפש, הן במלחמה של הגנה, והן במלחמה של כבוש, כשאנשי הצבא עומדים על משמרתם בתקוף ומבלי להתפעל מהאויבים. גם עבודה זו היא עבודת 'עבד' פיון שהיא נעשית מתוך בטול להוראת מפקד הצבא. כשבני ישראל היו במצרים ולמרות כל הסבל והענויים עמדו על משמרתם ו"לא שנו את שמם, לשונם ולבושם", פיון שידעו שהשם הבטיח לגאל אותם, אז הם הפכו להקרא 'צבאות השם', ומי שמתנהג כד השם עוזר לו בדרך של גם ולמעלה מדרך הטבע, היורדת ומשפיעה בתוך הטבע.

היום שמעתי

הקמת 'צבאות השם'

בחול המועד סכות תשמ"א. הרבי הקים את 'צבאות השם' - שמטרתו להביא לעולם גאולה באמצעות מעשים טובים. באותו מעמד הודיע הרבי כי בחגכה יתקיים כנס ילדים נוסף ובמהלכו ינתנו אותות הצטיינות לילדים-החילים שיעמדו במשימות. באותה תקופה אף זכו הילדים שהיו ב-770 להיות ליד הרבי בעת ההתועדיות. בתמונה מפרסמת רואים ילד העובר במדי 'צבאות השם' ליד הרבי בחלקת 'כוס של ברכה' והרבי מצדיע לו... מאז והלאה, הרבי היה נוכח ומדבר בכנוסי הילדים (ראליס) מספר פעמים בשנה, כשהוא מטיל עליהם 'משימות יום' לזרוז הגאולה. הסיסמה שנקבעה ל'צבאות השם' היא "ווי וואנט משיח נאו" - אנו רוצים משיח עכשו! כשבווע לאחר מכן, בליל שמיני עצרת, הקדיש הרבי לילדים הקפה מיחדת. הרבי רקד עם ספר התורה ועודד את שירת "עצו עצו ותכפר", כשסביבו במעגל הילדים ועמם ה'מלמדים' וספרי התורה בידיהם.

היום הבנתי

יוסי: בוא שימי, אנחנו מכרחים עכשו ללכת להביא לשעור של אבא את העוגות והשתיה שאמא הכינה.
שימי: אבל אין לי כוח! חם בחוץ...
יוסי: שכחת שאנחנו חילים ב'צבאות השם'? חילים אף פעם לא אומרים חם לנו עכשו, אין לנו כוח להשתמש ברוכה... החילים ממלאים את הפקדות וככה הם מנצחים. קדימה! אתה תהיה המפקד. לך לפני...

רמב"ם יומי | שיעור קפג

מצות עשה נד: לשמח ברגלים "ושמחת בחגך" (דברים טו, ז)

מצות לא-תעשה קנו: שלא לעלות לרגל בלא קרבן "ולא יראו פני ריכם" (שמות כג, טו)

מצות לא-תעשה רכט:

שלא לעזב הלוי מלתת לו מתנותיו ברגלים -

האזהרה שהזרנו מלעזב את הלויים ולהתעלם מהם מלתת מתנותיהם בשלמות ומלשמחם ברגל.

"השמר לה פן מעזב את הלוי כל ימך" (דברים יב, ט)

מצות עשה טז:

להקהיל כל ישראל לקריאת התורה במוצאי שביעית בחג הסכות - הצווי שנצטוינו להקהיל את העם כלו בשני של סכות של כל מוצאי שמיטה ושיקראו כמה פסוקים ממשנה תורה לפניהם.

"הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגו'" (דברים לא, יב)

מצות עשה עט:

לקדש בכורות - הצווי שנצטוינו בקדוש בכורות, כלומר להפרישם ולהבדילם למה שחובה לעשות בהם.

"קדש לי כל בכור פטר כל רחם בבני ישראל באדם ובבהמה" (שמות יג, ב)

זמן קמחה

"איזו מצוה חשובה יש לנו כאן היום", שמח אבא כשרק הסתכל וראה מהן המצוות היומיות.

"אבל אבא, כל המצוות חשובות", התפלל חיים. "יש מצוה שהיא יותר חשובה ממצוות אחרות?"

"זו פשוט מצוה שמעוררת ומעודדת את כלם, אנשים נשים וטף, לקיים את כל המצוות. לכן היא מיחדת", הסביר אבא. "אתה מבין? חוץ מזה זוהי מצוה נדירה, שמקיימים אותה רק אחת לכמה שנים ולכן יש לה חביבות מיחדת".

רגע אחד היה שקט של מחשבה ואז חיים ושימי נחשו שניהם יחד: "הקהל! זו בטח מצות הקהל!".

רמב"ם ילמי

שעור קפד

מצות לא-תעשה קמד:

שלא יאכל זר מבשר הבכור - האזהרה שהזרנו מלאכל את הבכור חוץ לירושלים אם הוא תמים.
 "לא תוכל לאכל בשעריך וכו' ובכרת בקרד" (דברים י"ז)
 "ובכרת" - זה הבכור, לא בא הפתוב ללמד אלא לזר שאכל בכור... שעובר בלא-תעשה.

מצות לא-תעשה קח:

שלא לפדות בכור בהמה טהורה
 האזהרה שהזרנו מלפדות בכור בהמה טהורה.
 "אך בכור שור או בכור כשב או בכור עז לא תפדה קדש הם" (במדבר י"ח)

ארון הספרים החכם

באחת מאגרות הרמב"ם לחכמי לונגיל הוא מנמק את סבת אהור מכתב התשובה לשאלתם:
 באותה תקופה פרצו מהומות במצרים לרגל מותו של המלך צאלח א-דין, ושבעה-עשר מירשיו רבו ביניהם, מי יירש את מקומו.
 הרמב"ם שהיה מקרב לבית המלוכה, היה בעל כרחו צריך להיות מערב בדברים, בעוד כוחותיו הולכים ואוזלים...

גם בימינו בכור בהמה טהורה של יהודי
- הנו קדוש, וההלכה מכוננת אותנו כיצד
להתמודד עם פרטי הדינים בזה.

היום למדתי

יום זה הוא יום ההולאה של הרבי ה'צמח צדק', שהסתלק בשנת תרכ"ו בליובאוויטש
ושם נטמן.
בנו, הרבי מהר"ש, ספר שאביו החל לכתב חדושים בנגלה ובחסידות כבר בגיל שתים
עשרה.

היום שמעתי

ילד מבוגר בידיעותיו

ספר החסיד רבי יצחק איזיק מהומיל: "בגיל שלוש-ארבע, היה הרבי ה'צמח צדק' נמצא
כל היום בחדרו של רבנו הזקן. כי רבנו הזקן למד אתו אמירת הברכות, והיה מדבר בשפה
ברורה, בקי בברכות השחר, קריאת שמע, ברכות הנהנין בעל פה וקורא אותיות שבכתב
ועברי במהירות כנער בן שש, וכבר ידע אז כמה ספורים מהתורה שבכתב ונביאים
ראשונים ואחרונים".

על שנות ילדותו של הרבי ה'צמח צדק' אמר רבנו הזקן: "הוא צעיר לימים וקשיש
בידיעת התורה".

היום הבנתי

יוסי: אני יודע לרכב על אופנים הכי מהר מכל החברים!

שניאור: נחמד. אבל בגיל רק מעט יותר ממה, האדמו"ר ה'צמח צדק' כבר התחיל לכתב
תורות עמוקות. אם אתה רוצה להיות 'הכי הכי' באיזה תחום, נסה להצליח בתחום הלמוד.
ככל שמתחילים להתאמץ בגיל יותר מקדם, מגיעים אחר כך להשגים יותר גבוהים.

מדוע שיטת ספירת המעשר היא באפן כזה, שהאדם מעביר את כל הבהמות לפניו ומסמן כל עשירי למעשר? איך שיטה זו תורמת לרצונו לתרם מעשר להשם?

היום למדתי

• אחר תפלת ערבית עורכים 'בדיקת חמץ'.
 • המנהג בבתי אדמו"רי חב"ד היה שלא רק ממנים את הרב למכר את החמץ לגוי, אלא מוכרים את החמץ לרב (כפי ההגדרה ההלכתית 'ערב קבלן') והוא מוכר הלאה את החמץ לגוי.
 • באפית ה'מצה שמונה' בערב פסח אחר חצות היום, היה נוכח אדמו"ר הרש"ב בעצמו. הוא היה אומר 'הלל' במהלך האפיה ובאמצע היה מפסיק (גם באמצע פרק) לתת הוראות בנוגע לתהליך האפיה.

היום שמעתי

הספריות שלא נמכרו
 כשהגיע הרבי הרש"ב לגיל שלוש, הכניסוהו במהלך היום ל'חדר' וסבו הרבי ה'צמח צדק' זרק עליו ספריות באמרו שמלאך מיכאל זרק לו אותן. הרש"ב יקר ספריות אלו ושמרן, עד שסבו הורה לו לאכלן טרם הפסח.
 מספור זה אנו למדים שדברים שקבלנו מהרבי (כמו 'לקח' ו'משקה') לא מוכרים לגוי.

היום הבנתי

שרי: אני כל כך אוהבת את המצה. איך הם יודעים במאפיה לעשות אותה כל כך טעימה!
 אמא: הטעם של המצה הוא בזכות הקדשה שלה. הממחיות של המאפיה היא בהדורים המיוחדים, בזהירות מחמץ, במהירות האפיה, ובהכנת המצות לשם מצוה.

רמב"ם יומי

שעור קפה

מצות עשה עח:

לתת מעשר בהמה טהורה כל שנה - הצווי שנצטוונו להפריש מעשר מכל שינלד לנו בכל שנה מן הבהמה הטהורה, שנקריב חלבה ודמה (של בהמת המעשר) ונאכל אנחנו שאריתה בירושלים. "וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר תחת השבט העשירי יהיה קדש לה" (ויקרא כו, לב)

זמן מנסחה

העני שעמד בפתח הבית קבל בתודה את התרומה שנתן לו אבא, והלה. "זה לא קשה לך לתת כל כך הרבה כסף לצדקה?", שאל אותו שימי אחר כך. "הרי מעשר מתוך משכרת שלמה, זה הרבה כסף!". אבא חיך ואמר לשימי שהכל תלוי איה סופרים את הכסף. "אם אדם מסתפל על כל הכנסה שהוא מקבל ואומר: תודה לך השם! אתה נתת לי את זה, וגם את זה, וגם את זה... אז בסוף קל לו להגיד: את החלק העשירי, אתן אני להשם - על ידי מצות צדקה. אבל אם אדם אומר: הכל שלי ורק שלי, חבל שעלי להוציא משלי ולתת לאחרים, אז זה באמת מאוד קשה..."

מצות לא-תעשה קט:

שלא למכור מעשר בהמה - האזהרה שהזרנו מלמכר מעשר בהמה באיזה אופן שיהיה.
"לא יגאל" (ויקרא כה, ל)

מצות עשה סט:

שיקריב השוגג בחטא קרבן חטאת - הצווי שנצטוינו שיקריב כל מי ששגג בחטא מן החטאים הגדולים הידועים קרבן חטאת.
"ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ" (ויקרא ד, כז)

זמן סמסכה

שימי כמעט קפץ על הספה מרב שמחה: "אז אתה אומר שהשעור שארגנת הערב מתבטל?.." אבא התפלא: "כן, ואני לא מבין מה כל כך משמח בזה... לדעתי זה דוקא מצער."
"אני לא שמח שהשעור התבטל", הסביר שימי. "אני פשוט שמח שיהיה לה זמן הערב. אולי תוכל לעבר אתנו על אסף הבולים שלנו?"
אבא הרהר רגע ואז ענה: "אני מרגיש שמכיון שהערב הזה כבר הקדש מבחינתי ללמוד תורה, לא כל כך מתאים שאמלא אותו במשהו אחר. נראה לי שאת אסף הבולים נשמר להודמנות אחרת, ואת הערב הזה נקדיש יחד - ללמוד משתף באיזה נושא מענין שתבחרו, בהלקה או בחסידות".

איזה בכור אנחנו כן מצוים לפדות,
ועל ידי מי?

היום למדתי

בליל הסדר הראשון היה הרבי הרש"ב מקצור כדי להספיק את אכילת האפיקומן לפני חצות הלילה, אבל בסדר השני (בחוץ לארץ) הוא היה מאריך בבאור ההגדה. הסדר היה מתחיל לפני תשע בערב ומסתיים בשלוש או בארבע לפנות בקר.

אדמו"ר הזקן אמר: המצה נקראת 'מיכלא דמהימנותא' ו'מיכלא דאסותא' (מאכל האמונה ומאכל הרפואה). הלילה הראשון של הסדר הוא כנגד מאכל האמונה והלילה השני (בחוץ לארץ) כנגד מאכל הרפואה. אם יש קדם רפואה ורק אחר כך אמונה - שהאדם מודה לבורא על שרפא אותו - הרי שהיה כאן חלי. אך כשמקדימים את האמונה, לכתחלה אין מצב של חלי, שהרי מלכתחלה רואים את הטוב.

היום שמעתי

'מאכל האמונה ומאכל הרפואה'

בתו של יהודי מצרפת, יהודה בן שושן חלתה מאוד. הרבי נתן לו בעבורה ברכה והוראה, אך הוא התקשה לקבל את הדברים בפשטות, ונתוח מיתר גרם לה לקשיי דבור וזכרון.

בסעודת משיח' אצל הרבי, באחת ההפסקות בין השיחות, הרבי קרא לו ונתן שתי חתיכות מצה ואמר כך: "המצה היא מאכל של רפואה ומאכל של אמונה. חתיכה אחת תתן לבת שלך שיהיה לה רפואה וחתיכה אחת תקח לעצמך שתהיה לה אמונה. הבת שלך אינה צריכה לסבל מכך שחסר לה אמונה".

אחר כך בעת חלוקת הכוס של ברכה' הרבי הוסיף: "הסדר הוא, קדם חדש ניסן - שהוא חדש של אמונה, ואחר כך חדש איר - שהוא חדש של רפואה. אבל כאן יכול להיות ונהפוך הוא, והרפואה של הבת לא תחכה עד שתהיה לה אמונה, אלא קדם היא תהיה בריאה ואחר כך תבוא האמונה שלך".

מיתר לציון כי מאותו ערב נעלמו לחלוטין כל הקשיים מהם סבלה הבת.

היום הבנתי

סבתא: בואי שרי, קחי בבקשה את חתיכת המצה הזאת לגברת בלומה הקשישה שגרה בקצה הרחוב. היא כבר הרבה זמן לא מרגישה טוב.

שרי: ואיך תעזור לה המצה?

סבתא: המצה היא גם מאכל האמונה וגם מאכל הרפואה. בעזרת השם המצה תזכיר לגברת בלומה את קדשת חג הפסח, וגם תעזור לה להבריא.

מה צריך לעשות מי שהקריב 'אשם תלוי'
ואחר כך התברר לו בודאות
שאכן חטא?

היום למדתי

גם מי שיתום - לא עלינו - מאב, אומר לפני 'מה נשתנה' - "אבא אשאל אותך ארבע קשיות", בדומה לך שגם יתום אומר בברכת המזון "הרחמן הוא יברך את אבי מורי". ואת אמי מורתי."

היום שמעתי

דיני ספירת העמר

במוצאי חג הראשון של פסח - אור לט"ז בניסן, מתחילים לספור ספירת העמר, עד ערב חג השבועות.

חשוב לזכור כי הספירה היא רצף אחד ויש להקפיד לספור בכל ערב. מי ששכח לספור בערב ונזכר למחרת עד לפני השקיעה - יספור באותו יום בלי ברכה, אך בערב הבא יכול להמשיך ולספור בברכה. אך אם לא נזכר עד השקיעה, ימשיך לספור בערבים הבאים ללא ברכה.

היום הבנתי

יוסי: למדתי את ארבעת הקשיות באידיש! כולל ההקדמה, "אבא אשאל אותך ארבע קשיות..."

אבא: מצוין! ואני מקווה שתהיה ערני מספיק לשמע את התשובה הארכה, על כל מה שעברו אבותינו במצרים.

שְׁעוֹר קֶפֶז רַמְבַּ"ם יוֹמִי

מצות עשה ע:

שִׁבִּיא הָאֵדָם קָרְבַּן 'אֲשֶׁם תְּלוּי' אִם נִסְתַּפֵּק אִם חָטָא הַצּוּרִי שֶׁנִּצְטוּיָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַּן מִסִּים אִם יֵאָרֶע לָנוּ סִפֵּק בְּאַחַת מֵאוֹתוֹן הָעֵבְרוֹת הַגְּדוּלוֹת שְׁחִיבִים עַל זְדוּנָן כֶּרֶת וְעַל שִׁגְגָתוֹן חֲטָאת קְבוּעָה - וְקָרְבַּן זֶה נִקְרָא 'אֲשֶׁם תְּלוּי'.

"וְאִם נֶפֶשׁ כִּי תִחַטָּא וְעִשְׂתָּה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תִעֲשֶׂינָהּ וְלֹא יָדַע וְאֲשֶׁם וְנִשְׂא עוֹנוֹ, וְהִבִּיא אֵיל תְּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכָּהּ לְאֲשֶׁם אֵל הַכֹּהֵן וְכֹפֵר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל שִׁגְגָתוֹ אֲשֶׁר שָׁגָג וְהוּא לֹא יָדַע" (ויקרא ה:ו)

זמן מנוחה

כְּשֶׁהַיְלָדִים נִכְנסוּ הַבֵּיתָה, הֵם רְאוּ עַל הַשֻּׁלְחָן סֵלְסֵלָה יְפֵה, מְלֵאָה בְּדִבְרֵי מְתִיקָה. "מָה זֶה? לְמִי זֶה?", הֵם בָּחֲנוּ אֶת הַסֵּלְסֵלָה הַמְקֻשָּׁטָה. אִמָּא נִכְנְסָה לְחֹדֶר וּנְבִהְלָה. הִיא לָקְחָה אֶת הַסֵּלְסֵלָה וְרוֹקְנָה אוֹתָהּ מִיַּד לְתוֹךְ הַפֶּתַח. "הִבִּיאָה אֶת זֶה לְכֹאֵן מִקְדָּם הַשִּׁכְנָה הַמְבֻגָּרֶת, שֶׁעֲדִינוּ אֵינָה שׁוֹמְרֵת תּוֹרָה וּמִצְוֹת. רְאִיתִי מִיַּד שְׂאֵלוּ מִמֶּתְקִים לֹלֵא הַכֶּשֶׁר אֲבָל לֹא רְצִיתִי לְפַגֵּעַ בָּהּ, לְכֹן הוֹדִיתִי וְלִקְחָתִי אֶת הַסֵּלְסֵלָה". "אֵז לְמָה נִבְהַלְתְּ וּמֵהֵרַת לְזוֹרֵק הַכֶּלֶב?", הִתְפַּלֵּא חַיִּים. "אֲנִי חֲנֹנוּ יוֹדְעִים לֹא לְגַעַת בְּדִבְרֵים לֹלֵא הַכֶּשֶׁר. זֶה הִיָּה יָכוֹל בִּינְתִּים לְהַמְשִׁיךְ לְקִשְׁט אֶת הַחֹדֶר".

"לֹלֵא דְבָרִים מִן הַסּוּג הַזֶּה, כְּדֹאֵי שְׂלֵא יִהְיוּ בְּסִבְיַכְתָּנוּ. כִּי אֵז חִלְיָה עֲלוּלוֹת לְפַל טְעוּיֹת וְאִי הַבְּנוּת", הִסְבִּירָה אִמָּא. "יְהוּדִי צְרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל לְשָׁמֵר עַל סְבִיבָה טְהוֹרָה מִכָּל דְּבָר לֹא טוֹב שֶׁעֲלוּל לְהִכְשִׁיל אוֹתוֹ, וְלֹא רַק בְּמֵאֲכָלִים. מִי שֶׁמְמַהֵר לְזוֹרֵק אֶת ה'חֶלֶב' שֶׁבְּבֵיתוֹ, לֹלֵא יִתְבַּלְבַּל אַחַר כֵּךְ בֵּין חֶלֶב לְשֶׁמֶן".

רמב"ם יומי | שיעור קפח

מצות עשה ע:

שִׁבִּיאוֹ הָאָדָם קָרְבֵן 'אִשָּׁם תְּלוּי' אִם נִסְתַּמַּק אִם חָטָא
הַצּוּי שֶׁנִּצְטוּיָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבֵן מִסִּים אִם יֵאָרַע לָנוּ סַפֵּק בְּאַחַת מֵאוֹתוֹן הָעֵבְרוֹת הַגְּדוּלוֹת שְׁחֵיבִים עַל זְדוֹנָן כֶּרֶת
וְעַל שְׁגָגָתוֹ חֲטָאת קְבוּעָה - וְקָרְבֵן זֶה נִקְרָא 'אִשָּׁם תְּלוּי'.

"וְאִם נִפְשׁ כִּי תַחֲטָא וְעִשְׂתָּהּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְלֹא יָדַע וְאִשָּׁם וְנִשְׂא עֵוֹנוֹ,
וְהִבִּיא אֵיל תָּמִים מִזֶּה הַצֹּאן בְּעֶרְכָּךְ לְאִשָּׁם אֵל הַכֹּהֵן וּכְפָר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל שְׁגָגָתוֹ אֲשֶׁר שָׁגָג וְהוּא
לֹא יָדַע" (ויקרא ה'יז)

ארון הספרים
החכם

מתוך תפילת הרופא
המיוחסת לרמב"ם:
"הנני מכין את עצמי
להתעסק באמנותי,
עזרני נא ש-די
בעבודתי כי אצלית, תן
בלבי אהבה לאמנותי
ולבריותיך, ואל תתן
לאהבת הבצע ולשאירת
הכבוד והתהלה
להתערב בעבודתי - כי
המדות האלה מתנגדות
לאהבת האמת ולאהבת
הבריות.

ולכן אבקש ממך:
שלא תטעני בעבודתי
הגדולה לתועלת יצירה.
אמץ וחקך כוחות גופי
ונפשי להיותי תמיד
מוכן להשיע לעשיר
ולדל, לטוב ולרע,
לאוהב ולשונא, וכי
אראה תמיד בחולה
רק את האדם. תן בלב
חולי - האמונה בי
ובידיעתי, שישמעו
לעצתי ושימלאו אחר
פקדותי..."

על איזה סוג עֵבֵרוֹת שְׁנוֹצֵר חֲשֵׁשׁ
שְׁעֵבְרוּ עֲלֵיהֶן, מְקַרְיָבִים
'אָשֶׁם תְּלוּי'?

הַיּוֹם לְמַדְתִּי

בַּהֲגָדָה נֹאמֵר "וְכָל הַמְרֻבָּה לְסִפּוֹר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מְשֻׁבָּח". - מִי שֶׁמְסַפֵּר כְּרֵאוּי
עַל יְצִיאַת מִצְרַיִם, גְּלוּי הָאֱלֻקוֹת שָׁבוּ (הַנְרָמֵז בַּמִּלָּה "זֶה", כְּמוֹ בַּפְּסוּק "הֲנֵה אֶלְקֵינוּ
זֶה") - מְשֻׁבָּח!

הַיּוֹם שָׁמַעְתִּי

'הַבֵּן הַחֲמִישִׁי'

בַּהֲגָדָה שֶׁל פֶּסַח מְדַבֵּר בְּאַרְבַּעַה בְּנִיִּים: חָכֵם, רָשָׁע, תָּם, וְשֹׂאֵינוּ יוֹדֵעַ לְשֹׂאוֹל. אַרְבַּעַת
הַבְּנִיִּים הִלְלוּ מִיְצָגִים אַרְבַּעַה טִיפּוֹסִים שׁוֹנִיִּים שֶׁל יְהוּדִים, אֲדָה הַמְשַׁתָּף לְכֻלָּם, שֶׁהֵם יוֹשְׁבֵי
בֵּיחַד אֶל שְׁלַחַן ה'סֶדֶר' וְחוֹגְגִים אֶת הַפֶּסַח.
בַּדּוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים נוֹלַד טִיפּוֹס חֲדָשׁ שֶׁל יְהוּדִי, בְּבַחֲיַנַּת 'בֵּן חֲמִישִׁי'. אֵלֶּה אוֹתָם יְהוּדִים
שֶׁנִּתְרַחֲקוּ כָּל כֶּה מֵהַמְסַרְת הַיְהוּדִית, עַד שֶׁאֲפִלוּ אֵינָם חֲשִׂים צְרֻךְ לְבוֹא וְלִהְשַׁתָּף ב'סֶדֶר'.
מִחוּבַּתְנּוּ לְמַצֵּא אֶת הַבֵּן הַחֲמִישִׁי הַזֶּה, לְהַזְכִּיר לוֹ שֶׁהוּא יְהוּדִי, לְקַרְבוֹ אֵלֵינוּ בְּאַהֲבָה
וְלְהוֹשִׁיבוֹ אֶל שְׁלַחַן ה'סֶדֶר'. זוֹ, בְּעֵצָם, מְשִׁימַת דּוֹרְנוֹ: לְהַגִּיעַ אֶל הַיְהוּדִים שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מִן
הַיְהוּדוּת וְלְהַשִּׁיבָם אֶל תּוֹךְ עַם יִשְׂרָאֵל וּמִוֶּרְשָׁתוֹ.

הַיּוֹם הַיְבַנְתִּי

שְׂרִי: אֲנִי כְּבֵר מְכִירָה אֶת כָּל סִפּוֹר יְצִיאַת מִצְרַיִם בְּעַל פִּה. לְמָה צְרִיךְ לְסַפֵּר עַל זֶה כָּל
כֶּה הַרְבֵּה, כָּל שָׁנָה מַחֲדָשׁ?
סְבִתָּא: כְּשֶׁמְתַעַמְקִים בְּסִפּוֹר יְצִיאַת מִצְרַיִם, מְרַגִּישִׁים בְּרוּר אֵיךְ הַשֵּׁם מְנַהֵל אֶת הָעוֹלָם
וְאֵיךְ הוּא דוֹאֵג לָנוּ כָּל הַשָּׁנִים. כֶּה אֲנַחְנוּ נַעֲשִׂים יְהוּדִים יוֹתֵר מְאֻמִּינִים וְהַקָּשֶׁר שֶׁלָּנוּ
לְהַשֵּׁם נַעֲשֶׂה יוֹתֵר גְּלוּי. כְּכֹל שֶׁאֲנַחְנוּ מְסַפְרִים יוֹתֵר, אֲנַחְנוּ זוֹכִים לְהַתְעַלּוֹת יוֹתֵר
בַּמְדַּרְגּוֹת הַקִּדְשָׁה.

מה משמעות המלים: 'אשם ודאי'
לעמת 'אשם תלוי'?

ג' דחול המועד פסח • שלושה לעומר

י"ח
ניסן

היום למדתי

• לפני מנחה של ערב שבת חול המועד, אין אומרים "הודו" אבל אומרים "פתח אליהו". בשנת תר"ח אמר ה'צמח צדק' מאמר על הפסוק "אם כסף תלוה את עמי" - "כסף רומז לנשמה שהיא בכסופין ובנגעוועים לחזור למעלה, וכמו שכתוב "רוח האדם העלה היא למעלה" - "האדם" אלו נשמות ישראל.
הנשמה נתנה בהלואה לאדם ועליו מטלת המשימה להשלים את מעשיו בכל יום ויום, כמו שנאמר "ימים יצרו ולא אחד בהם". ואם חסר יום אחד של עשייה, חסר לבוש אחד לנשמה...

היום שמעתי

'הצלחה בזמן'

ב'יחידות' לסטודנטים באלול תשי"א, אמר הרבי: "הזמן הוא מתנה יקרה שנתן לנו הקדוש ברוך הוא, ולכן צריכים תמיד לנצלו במדה המרבית.
"הצלחה בזמן היא שבשעה שהוא עוסק בדבר מסים, כל הדברים שעשה קדם לכו, ודברים שהיה אמור לעשותם בעתיד - אינם בעולם. מה שנוגע לו כאן ועכשו, זה רק מה שהוא עושה בנקודת הזמן הזו!"

היום הבנתי

יוסי: שלום, באתי לעזר לך. היום הייתי חרוץ במיוחד. כבר הספקתי להתפלל, ללמוד, ועכשו אני מחפש עוד מצוות... אולי לעזר לךם בקניות, בקלופים של החג...
סבא: אני רואה שיש לך יום נפלא שבו הנשמה מאירה. הנשמה שבתוכנו תמיד משתוקקת לעשות מצוות ומעשים טובים. לפעמים אנחנו עסוקים בשטיות ולא שומעים אותה. ולפעמים, אנחנו מקשיבים לה, ואז יש לנו יום מצין...

רמב"ם יומי

שעור קפט

מצות עשה עא:

להביא קרבן 'אשם ודאי' הצויי שנצטוינו שמי שעבר עברות מסימות יקריב קרבן אשם ויתכפר לו - וזהו אשם ודאי. העברות שחייבים עליהן קרבן זה הן: מעילה וגזלה וביאת שפחה חרופה (חצייה שפחה וחצייה בת חורין. כגון שאחד השתפים בה שחררה) ושקר בשבועת פקדון (השומר על פקדון ונשבע לשקר על אחת הטענות הפוסרות אותו להחזיר הפקדון).

"וחטאה בשגגה מקדשי ה' והביא את אשמו לה' איל תמים" (ויקרא ה.טו)

"וכחש בעמיתו בפקדון וגו' ואת אשמו יביא לה' איל תמים" (ויקרא ה.כא-כה)

"והיא שפחה נחרפת לאיש וגו' והביא את אשמו" (ויקרא יט.כ-כא)

זמן סניקה

"אני לא מבין מה שמואל רצה ממני היום", התמרמר שימי באזני אמא. "נכון, לקחתי לו מחק בלי רשות והוא הלה לאבוד, אבל אחר כך מצאתי אותו והחזרתי לו, ואפילו התנצלתני".

"נו, יפה מאוד. אז מה הבטיחה?", שאלה אמא. "הבטיחה היא שהוא המשיך להתרגז עלי!", כעס שימי. "תוך כדי שאני מתנצל, הוא אומר לי: 'אולי תוריד את הרגל שלך מהילקוט שלי? בכלל לא אכפת לך מחפצים של אחרים!'".

"תבין שימי, אם אתה רוצה שהסליחה והתשובה שלך יתקבלו, אתה צריך דבר ראשון להיות בטוח שאתה לא ממשיך לעשות בדיוק את אותו דבר", הסבירה לו אמא. "זה נכון גם כלפי חברים, גם כלפי הורים, וגם כלפי השם. התשובה מתקבלת רק אם עוזבים את החטא! אתה כנראה צריך באמת לקבל על עצמך להיות יותר זהיר ברכוש הזולת".

מצות עשה עב:

להקריב קרבן 'עולה ויורד' - הצווי שנצטוינו להקריב קרבן עולה ויורד על עברות מסימות. העברות שהיכים עליהן קרבן זה הן: טמאת מקדש וטמאת קדשיו ושבועת בטוי ושבועת העדות.

"ונפש כי תחטא ושמעה קול אלה וגו' או נפש אשר תגע בכל דבר טמא וגו' ונעלם ממנו וגו' והיה כי יאשם וגו' והביא את אשמו וגו' ואם לא תגיע ידו וגו' ואם לא תשיג ידו וגו'" (ויקרא ה.א-יא)

זמן סניקה

הילדים חזרו נרגשים מן הלמודים. היתה להם חויה מיוחדת. אורח הגיע לבקר וחלק לכל הילדים פרסי ספרים על השגיהם בלמודים ובהנהגה. "אומרים שיש לו המון כסף!" ספר חיים בידענות, "הוא התקרב לחיי תורה ומצוות ממש לא מזמן!"

"איזו זכות יש למי שקרב אותו", אמר שמי בהתפעלות. "זה לא כמו לקרב סתם יהודי פשוט..." אבא שמע את חלופי הדברים ומיד התערב: "אין משג כזה סתם יהודי. כל יהודי שמצליחים להביא אותו להיות יותר קרוב לאביו שבשמים, זוהי זכות עצומה. ולא משנה בכלל אם הוא עשיר או עני. עבור השם כל יהודי הוא יקר כמו בן יחיד."

מדת

האם קרבנו של העשיר, מן הצאן, נחשב יותר לפני השם מקרבנו של העני – עשירית האיפה סלת?

כך פרש אדמו"ר הרש"ב את 'מה נשתנה' בדרך החסידות: "מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות" - מה נשתנה הגלות ("לילה") הזו האחרונה מכל הגליות הקודמות? "שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפלו פעם אחת" - בגליות הקודמות לא שלם המרוק והטהרה (מטבילין) של עם ישראל והראיה שאחריהן באו עוד גליות (שמטרתן לזכך את ישראל). "הלילה הזה שתי פעמים" - בגלות הזו יש גם זכור הגורף וגם זכור הנפוש.

"שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ או מצה" - חמץ מסמל ישות וגאווה (הבאות מצד הנפש הבהמית) ומצה מסמלת 'בטול' (הבא מצד הנפש האלקית), ובגליות הקודמות עדין לא התבטלה הנפש הבהמית ולכן העבודה היא הן בבחינת חמץ (נפש הבהמית) והן בבחינת מצה (נפש האלקית).

"הלילה הזה בלוי מצה" - בזמן הגאולה, שאחרי הגלות האחרונה, העבודה תהיה רק בבחינת מצה (הנפש האלקית) ולא תהיה ישות וגאווה כיון שיקים היעוד "את רוח הטמאה אעביר מן הארץ".

"שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות" - הירק מזכיר לנו את לשון חכמינו וזכרונם לברכה "כל המקנא פניו מוריקות (נהיות ירקות)", ובכל הגליות יש רמות שונות של קנאה, כמו 'קנאת סופרים' (תלמידי חכמים המקנאים האחד בלמודו של השני). "הלילה הזה בלוי מרור" - בזמן הגאולה, שאחרי הגלות האחרונה, תהיה הקנאה (החייבית) הגדולה (כמו המרור שמר יותר משאר הירקות), כפי שאומרים רבותינו וזכרונם לברכה שלעתיד לבוא כל צדיק יהיה 'נכוה מחפתו של חברו' מעצמת הגלוי האלקי שיהיה אז.

"שבכל הלילות אנו אוכלין ביו יושביו ביו מסביו" - האכל מסמל תענוג. בעבודתנו עד עתה השגנו כל מיני רמות בגלוי האלקי, יש מי שהגיע לגלוי של 'יושביו' ויש מי שהגיע לגלוי גבוה יותר של 'מסביו' (כמו אכילה בהסבה שהיא כדרך בני מלכים).

"הלילה הזה בלוי מסביו" - לעתיד לבוא כל ישראל ישיגו את גלוי האלקות הגבוה ביותר, הנקרא 'תענוג העצמי'.

היום שמעתי

'נכוה מחפת חברו'

בפורים תשי"ז ספר הרבי, שר' פול'ע (רפאל) כהן וזכרונם לברכה (אביו של החו"ר הרב יואל כהן) התועד בישיבת פוניבז' ואמר ש'החזון איש' מקנא בתלמיד הקטן ביותר שלומד בישיבת 'תומכי תמימים', מאחר שלומד דף תנ"א.

הדבר עוזר סערה בעולם הליטאי, וכמות המחאות שנשלחה לרבי הייתה עצומה עד שהדאר התעשר מכה... אולם הרבי לא התרגש מזה, ולא עוד אלא שאשר את הדברים, ואמר שמי שלא למד תנ"א בעולם הזה, לא מחמת שלא היה מסגל, אלא מפני שהתנגד לכה, אז בעולם הבא הוא "מקנא בחפתו של חברו" -

בגן עדן הוא במצב של לבוש חסר, כי חסר לו סוג הלמוד הזה, והוא מרגיש בחסרון ומוכן להקוות מחפתו של חברו לשם כה. הבעיה היא ששם בגן עדן אין אפשרות לחזור בתשובה, ואין לו אפשרות לתקן את המעוות. רק בעולם התחיה, בשכלם ילמדו תורה מפי מלך המשיח, אז יוכל להשלים את החסר.

היום הבנתי

יוסי: ה"ה יכול להיות כל כך נפלא לחגג את חג הפסח בבית המקדש. בחג הפסח של היום - ממש חסר העקר!

אבא: לכן הגלות נמשלה ללילה, שבו יש חשך ואי אפשר לעשות את כל הדברים החשובים והעקריים שעושים ביום. אבל אנחנו עכשו כבר אחרי "כל הלילות" - כל הגליות. אנחנו "בלילה הזה" - הגלות האחרונה, שבצבקותיה תבוא הגאולה השלמה.

נסו לתת דגמה ל'טעות בדין'
שעליה בית הדין צריך להביא קרבן.

ה' דחול המועד פסח • חמשה לעומר

כ
ניסן

היום למדתי

פעם, במהלך ימי הפסח, נכנס רבי חיים אברהם, בנו של אדמו"ר הזקן, לאחיו, אדמו"ר האמצעי, לאחל 'חג שמח'. הוא ספר שאדמו"ר הזקן אמר שבחג הפסח לא נוהגים להציע לאורחים אכילה ושתייה (בגלל ההדורים השונים), אף האורח יכול לקחת מעצמו.

היום שמעתי

השוחט שלא אכל בבית הרב

רבי מאיר שלמה זנובסקי, רב העיר ניקולייב וסבו של הרבי, חלה במחלת הטיפוס הנוראה. חברו הטוב, רבי אשר השוחט מניקולייב, היה נעמד מדי יום מתחת לחדרו ב'בית ההסגר' המבודד, והקריא בקול את אגרת 'א בתניא, בה מבאר שאין רע יורד מלמעלה ואין לחוש משום יסורים בעולם. מלים אלה החיו את נפשו של הרב והוא הצליח בחסדי שמים להחלים ממחלתו.

כעבור שנים, בי"ח בניסן תרס"ב, התקיימה בביתו של רבי מאיר שלמה, ברית מילה של נכדו, הרבי נשיא דורנו. בין הנוכחים היה גם השוחט, ר' אשר, שמתוך החמרתו שלא לאכל דבר מחוץ לביתו בחג הפסח, נמנע מלטעם מסעודת הברית...

הרב, ראה זאת ואמר לר' אשר בחינה: "האמת היא שמגיעה לה נזיפה על התנהגותך; מה זאת אומרת לא לאכל בביתו של הרב?!... אף איני מסגל לכעס עליך, שהרי הצלת את חיי, כשעמדת מתחת החלון והקראת לי את דברי הקדוש המאירים של רבנו הזקן".

היום הבנתי

יוסי: היום הייתי אצל חבר והיה לי ממש לא נעים. הוא כל הזמן הציג לי לטעם משהו. אבל לא ידעתי אם הדורי הפסח שלהם דומים להדורי הפסח שלנו.

אבא: יכלת לספר לו בעדינות את מה שאמר האדמו"ר הזקן, שבחג הפסח, כשמתארחים זה אצל זה, אפשר להניח כבוד על השלחן למי שרוצה, אבל לא לבקש ולהציע לאורח להתכבד.

אדתי את ה'יום יום': □ לבד □ עם חברותא

רמב"ם יומי | שיעור קצא

מצות עשה סח:

שִׁיקְרִיב בַּיִת-דִּין קָרְבָן אִם שָׁגַג וְהוֹרָה שְׂלֵא כְהִלְכָה - הַצּוּי שֶׁנִּצְטוּיָנו שִׁיקְרִיב בַּיִת-דִּין קָרְבָן, אִם שָׁגַג וְהוֹרָה שְׂלֵא כְהִלְכָה. "וְאִם כָּל עַדֵּי יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ וְנִעְלַם דְּבַר מַעֲשֵׂי הַקֹּהֵל" (תקרא ד'ט)

מצות עשה עה:

שִׁיקְרִיב הַזֶּבֶחַ קָרְבָן כְּשֶׁתִּרְפָּא - הַצּוּי שֶׁנִּצְטוּיָנו שֶׁכָּל אִשָּׁה זָבָה, אִם נִתְרַפְּאָה, תִּקְרִיב קָרְבָן, וְקָרְבָן זֶה הוּא: שְׁמֵי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה - וְהוּוּ קָרְבָן זָבָה, וְהִיא מִחִסְרֵת כְּפָרָה עַד שֶׁתִּבְיָאָנוּ. "וְאִם טְהֵרָה מִזִּבְחָהּ וְגו' וְכִּיִּם הַשְּׂמִינִי תִקַּח לָהּ שְׁמֵי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה" (תקרא ט'כח-כט)

מצות עשה עו:

שִׁיקְרִיב הַיֹּלֶדֶת קָרְבָן - הַצּוּי שֶׁנִּצְטוּיָנו שֶׁכָּל יוֹלֶדֶת תִּקְרִיב קָרְבָן, וְהוּא: כֶּבֶשׂ בֶּן שָׁנָתוֹ לְעֹלָה וְכֶן יוֹנָה אוֹ תֹר לְחֻטָּאת. וְאִם הִיא עַנְיָה, מִקְרִיבָהּ שְׁמֵי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה - אַחַד לְחֻטָּאת וְאַחַד לְעֹלָה. "וּבְמִלֵּאת יְמֵי טְהֵרָה לָבֵן אוֹ לְבַת תִּבְיָא כֶּבֶשׂ בֶּן שָׁנָתוֹ וְגו'" (תקרא י"ב)

זמן מנוחה

אבא אסף את כלם בכבוד ראש והסביר: "בשבת, לא זכרתי בצורה מדיקת את פרטי ההלכה בקושר לברכה על הלפתן בסוף הסעודה, וההוראה שנתתי לכם לא היתה מדיקת. בררתי את הענין, אני מתנצל ומבקש שנלמד את זה עכשו ביחד בצורה מסדרת".

"איזה אמץ זה מצד אבא", לחש שימי בהתפעלות לחיים. "אני לא הייתי מודה שטעיתי"...

אבא שמע את הלחישה וחיך אל שימי: "זה פשוט ענין של אחריות. אני טעיתי ואני צריך לתקן. אתה רואה במצוה היומית שאפילו אם בית הדין טעו בפסק ההלכה שלהם, עליהם להקריב על כן קרבן".

רמב"ם יומי | שיעור קצב

מצות עשה עד:

שיקריב הזב קרבן כשיתרפא - הצווי שנצטוינו שכל איש זב אם נרפא מזיבתו יקריב קרבן, וקרבן זה הוא: שתי תרים או שני בני יונה אחד לחטאת ואחד לעלה.
"וכי יטהר הזב מזובו וגו' וביום השמיני יקח לו שתי תרים וגו'" (ויקרא טו, יג-טו)

מצות עשה עז:

שיקריב המצרע קרבן כשיתרפא - הצווי שנצטוינו שכל מצרע (שנראתה לבגונית בעורו) יקריב קרבן אם נרפא מנגעו, והן שלש בהמות: עולה וחטאת ואשם ולג שמן. ואם הוא עני - מקריב כבש לאשם ושתי תרים או שני בני יונה, אחד לחטאת ואחד לעלה.
"וביום השמיני יקח שני כבשים תמימים וכבשה אחת" (ויקרא יד, י)

זמן סמחה

"אמא, אנחנו חייבים לספר לך משהו!", התפרצו חיים ושימי הביתה ואמרו לאמא בקול נרגש. "זה... זה לשון הרע, אבל אנחנו ממש רוצים לספר לך. את מסכימה שנגיד לך רק את זה, מהר, ואחר כך שבוץ שלם לא נדבר שום לשון הרע?". אמא צחקה. "בואו תשתו מים קרים ותרגעו. אני רוצה לומר לכם משהו חשוב: מי שמתבונן בכל המתליה הארה שצרידה המצרע לעבר כדי להטהר מטמאתו, זה מוציא לו את כל החשק לדבר מה שלא צריה. המלים פשוט נתקעות בגרון כשחושבים על התגלחות שעובר המצרע, והבידוד, וההמתנה מספר ימים ושוב תגלחת וטבילה וקרבנות... והכל בגלל לשון הרע! בואו, נסיח את דעתנו מהדבר שאותו רצייתם לומר, ונדבר על משהו חשוב ומעניין אחר..."

האם נכון לכנות גם את
קרנן המצרע:
קרנן 'עולה ויורד'?

היום למדתי

בלויבאוויטש נהגו להשאיר ערים בליל שביעי של פסח, שבועות והושענא רבה. מאז היותי בן תשע - מעיד הרבי הרי"צ - לא עליתי על מטתי בליל שביעי של פסח. יש ללמד כל הלילה.

היום שמעתי

'חג של מסירות נפש'

"בליל שביעי של פסח עברו בני ישראל את ים סוף. שביעי של פסח הוא ראש השנה למסירות נפש. בשעה שהודיע משה רבנו את מאמר השם, 'דבר אל בני ישראל ויסעו', קפץ נחשון בן עמינדב לתוך הים, בכוח של מסירות נפש. לכן שביעי של פסח הוא ראש השנה למסירות נפש."

(הצמח צדק)

היום הבנתי

שימי: אני גם יכול להשאיר ער כל הלילה של שביעי של פסח? בבקשה! אני כבר גדול!
אני אשחק בשקט ולא אפריע לאף אחד...

אמא: אתה באמת גדול... אך פדאי שבכל זאת תלך לישון, שיהיה לך כוח בבקר לקחת אתי לבית הכנסת - לשמע את שירת הים. אבא ואחים היותר גדולים ישארו ללמד כל הלילה, כך הם יקבלו - ויביאו גם לנו את האור המיוחד שנתגלה לבני ישראל בקריעת ים סוף.

כיצד הצווי ש"הוא ותמורתו
יהיה קדש", מגן על הצווי שלא
להחליף הקדשים?

היום למדתי

הבעל שם טוב היה נוהג לאכל שלוש סעודות באחרון של פסח.
לסעודת אחרון של פסח קרא הבעל שם טוב 'סעודת משיח', כי ביום זה מאיר בעולם גלוי
הארת נשמתו של המשיח.
בשנת תרס"ו אכלו תלמידי ישיבת 'תומכי תמימים' בליובאוויטש יחד בחג הפסח, בהיכל
הלמוד של הישיבה. היו אז 310 (ש"י) תלמידים ו-18 (ח"י) שלקננות.
את סעודת אחרון של פסח אכל הרבי הרש"ב יחד עם התלמידים והורה לחלק לכל
תלמיד ארבע כוסות יין, ואמר: "זוהי סעודת משיח".

היום שמעתי

'סעודת משיח'

בימים הראשונים של פסח אנו חוגגים את הגאולה הראשונה - יציאת מצרים, ואלו
בשביעי ובאחרון של פסח (בחוץ לארץ) אנחנו מדגישים את הגאולה העתידה.
אם עד לפני כמה דורות רק קראנו בתורה ובהפטרה על ביאת המשיח, בא הבעל שם
טוב ותקן את 'סעודת משיח'. כשאנחנו אוכלים משהו, זה מתעכל בגוף שלנו והופך
להיות חלק מאתנו. באמצעות הסעודה שכל המטרה שלה היא לכבוד אורו של משיח
המתגלה בעולם בשביעי ובאחרון של פסח, העניין של הגאולה ירגש אצלנו גם בגשמיות.
המדרש אומר שבביאת המשיח עתיד הקדוש ברוך הוא להשקות את אמות העולם
ארבע כוסות של פרענות, ואת ישראל ארבע כוסות של נחמה. על ידי שתית ארבע
הכוסות ב'סעודת משיח' אנחנו מורזים את ארבע הכוסות של הגאולה, כמו שהשם
היה אומר לנביאים לעשות משהו בשעת הנבואה כדי שהיא תתרחש לא רק ברוחניות
אלא גם בגשמיות.

היום הבנתי

שרי: איזה יפי, ב'סעודת משיח' שוב אוכלים מצות ושותים ארבע כוסות, אפשר ממש
להרגיש שוב בליל הסדר!
שושי: אוכלים מצות ושותים ארבע כוסות, אבל ההרגשה היא אחרת. ב'סעודת משיח'
מרגישים את הצפיה לימות המשיח, ואפילו טועמים מן הקדשה של ימות המשיח שמאירה
בעולם בשעה הזאת. הטעימה מימות המשיח נכנסת לתוך הגוף שלנו, עם המצות והיין.

רמב"ם יומי

שעור קצג

מצות לא-תעשה קו:

שלא להחליף הקדשים - האזהרה שהזרנו מלהחליף את (בהמת) הקדשים (ולתת בהמה אחרת כתחליף) וזו היא התמורה. "לא יחליפנו ולא ימיר אתו טוב" (ויקרא כו.)

מצות עשה פז:

כשממירים בהמה בבהמה אחרת, תהיינה שתיהן קדש הצווי שנצטוינו שתהא התמורה (בהמת החליץ שהקדישה בתמורת בהמת הקדשים. הרי אף שלמעשה אינה עומדת במקום זו של קדש, גם היא - קדש. "והנה הוא ותמורתו יהיה קדש" (ויקרא כו.)

ארון הספרים החכם

רבי אברהם, בנו של הרמב"ם, היה המפרש הראשון של תורת אביו. הוא גם היה רופא ומנהל בית הרפואה הכללי בקהיר, ובמשך שלושים שנה היה נגיד יהודי מצרים.

על ציור התמורה שבכתב יד הרמב"ם, המופיע בקנים ושרים, העיד רבי אברהם בן הרמב"ם כי "הקנים נמשכים מגופה של מנורה לצד ראשה בלישר, כמו שציר אותה אבא מורי ז"ל, לא בעגול כמו שציר אותה וזלתו!". מדבריו אלו הוכיח הרבי נשיא דורנו כי הקנים הישרים צירו בכונה תחלה, ולא רק כדי להקל על הציור, כפי שנסו אחרים לטעון, וזו צריכה להיות צורת התמורה בכל מקום.

>>> משימות לחופשת חג הפסח

לפניכם המשימות היומיות לחג הפסח. בכל יום, לאחר ביצוע המשימות, הקיפו בעיגול את התאריך של אותו יום

צדקה

חודש ניסן

א ב ג ד ה ו ש

א

ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב
ט	יד	יג	יב	יא	י	ט
טז	יז	יח	יט	יח	יז	טז
כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט

מזרה אני ונטילת ידיים

חודש ניסן

א ב ג ד ה ו ש

א

ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב
ט	יד	יג	יב	יא	י	ט
טז	יז	יח	יט	יח	יז	טז
כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט

עזרה בקיט

חודש ניסן

א ב ג ד ה ו ש

א

ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב
ט	יד	יג	יב	יא	י	ט
טז	יז	יח	יט	יח	יז	טז
כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט

תפילה

חודש ניסן

א ב ג ד ה ו ש

א

ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב
ט	יד	יג	יב	יא	י	ט
טז	יז	יח	יט	יח	יז	טז
כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט

ו- חג הפסח - תפילת שבת וחג, מוריד הטל
 ט, י, יח, ט, כ' - חול המועד - חצי הלל ויעלה ויבוא
 כ"א - שביעי של פסח - תפילת חג
 כ"ב - שבת איסור חג - תפילת שבת

קריאת שמע שאל האיטה

חודש ניסן

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

10-אל הסדר- פרשת 'שמע' והמפיל

לימוד יומי

חודש ניסן

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

ספירת העומר

חודש ניסן

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

נותנים מתנה לרבי

חודש ניסן

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

משימה נוספת:

חודש ניסן

א ב ג ד ה ו ש

א						
ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח
ט	י	יא	יב	יג	יד	טו
טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב
כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט

משימה נוספת:

חודש ניסן

א ב ג ד ה ו ש

א						
ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח
ט	י	יא	יב	יג	יד	טו
טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב
כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט

השתתפותי ב:

- בדיקת חמץ
- שריפת חמץ

ליל הסדר:

- שאלתי 4 קושיות
- קיימתי את מצוות הסדר
- סעודת משיח - כ"א ניסן

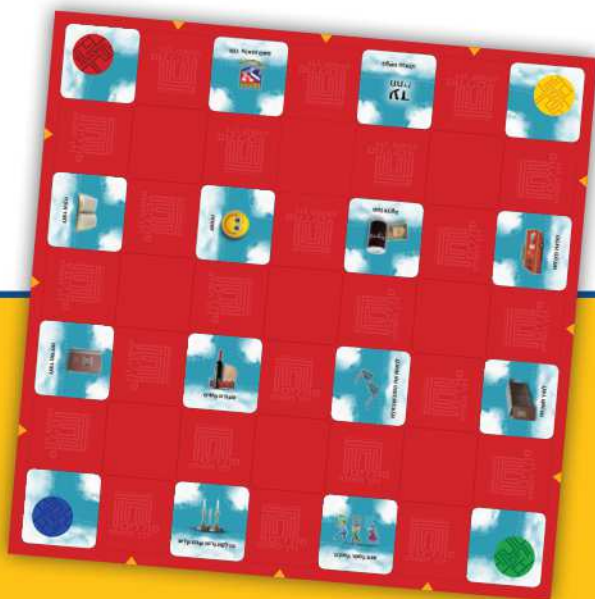
יא ניסן - יום הולדת הרבי

- השתתפתי בכינוס לכבוד הרבי
- אמרתי את הפרק החדש של הרבי פרק קי"ז

סוללים דרך לגאולה - משחק משפחתי חוויתי

□ שיחקתי במשחק במהלך חול המועד

ו' ניסן

סמנו את התשובות הנכונות - שימו לב, יש כמה תשובות נכונות!

מה מכבה שריפה?

[ה] מים נקיים

[ג] נפט

[ת] מים מלוחכים

כאשר מקרבים יהודי לתורה ומצוות כיצד יש לעשות זאת?

[ד] ללא פשרות

[א] לבוא לקראתנו ולשנות על כל מיני דברים

[י] בנעימות

הקיפו את האותיות של התשובות הנכונות ונסו למלא את המילה הבאה שאותה אנו רוצים להפיץ:

□ □ ו □ □ □

ז' ניסן

מתחו קו בין האדם לשם משפחתו!

שניאורי

דברמדיקער (-הרחמן)

ברוכוויטש

שניאורסון

אדמו"ר הלזקן

אדמו"ר האמצעי

הצמח צדק

רבי לוי יצחק מקרדיטש

הרבי המהר"ש

על קטעי הלימוד של ה'היום יום'

ח' ניסן

פתרו את הגימטריה:

$$4, 6, 2, 70, 30$$

--	--	--	--	--

$$2, 6, 300, 8$$

--	--	--	--

$$30, 20$$

--	--

$$40, 70$$

--	--

$$40, 300, 5$$

--	--	--

$$400, 1$$

--	--

$$300, 80, 50, 5$$

--	--	--	--

$$400, 6, 8, 6, 20$$

--	--	--	--	--

ט' ניסן

פתרו את הא"ת ב"ש:

$$N, K, N, I, T$$

--	--	--	--	--

$$G, B, P, T$$

--	--	--	--

$$3, G, P, K, E$$

--	--	--	--	--

$$K, K, I, G$$

--	--	--	--

$$K, P, P, H, I, P$$

--	--	--	--	--	--

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	ת

שלושה >>>

י' ניסן

מצאו את עשרת המבצעים בתפזורת שלפניכם,
כפי שהם כתובים בקטע הלימוד

א	ש	ר	ש	א	ר	ש	י	ת	ב	ה	א
ט	צ	ו	א	ת	ק	ט	ט	ח	י	ו	י
ו	ד	ס	מ	א	כ	ה	י	ת	י	ה	ה
ש	ק	ש	ז	מ	ו	ר	ש	י	מ	א	ב
ח	ה	ר	ו	ת	מ	ת	צ	מ	ש	ר	ס
ו	ש	ו	ז	פ	צ	ה	ר	מ	א	ר	ד
א	ש	ט	ה	י	ת	מ	א	פ	ס	ד	ש
ש	ק	ש	ר	ש	ו	ש	ה	ש	פ	י	ש
ח	ש	ד	א	י	ת	פ	ת	ו	ר	ש	כ
ר	ז	כ	ו	י	ח	ח	ב	ש	י	ק	ז
י	ז	ש	ב	ש	ט	ה	א	ו	מ	ק	ק

יב' ניסן

נסו לפענח את המשפט המופיע בשפות שונות.

They did not change their name, their dress and customs

Вони не змінювали свого імені на одяг і звичаї

Ils n'ont pas changé leur nom, leur robe et leurs coutumes

他们没有改变他们的名字他们的服装和习俗

יז' ניסן

- א. את הדלת לקראתו פותחים \ וכוס יין מכינים.
- ב. עגלגלה ולבנה, לזכר קרבן \ החגיגה.
- ג. מן הגלות יוצאים ואליה נכנסים.
- ד. הערב זהו מספר חשוב, מפל המספרים! קשור לכוסות, קשיות ובנים...
- ה. ממנה קוראים ומספרים, לילדים על הנסים.
- ו. נוטלים ולא מברכים, ואל הפרס ממהרים.
- ז. על הקערה מניחים, זכר לקרבן הפסח שהיו מקריבים.
- ח. המראה הוא של טיט, בו עבדו היהודים. אבל הטעם... מתוק וטעים!
- ט. כרפס במי מלח, מרור בחרסת, מה אנחנו עושים פעמים, בלילה הזה?
'. לפני למעלה משלשת אלפים שנה, לעם של עבדים, נס גדול קרה.
- כ. מצה מכאן ומצה מכאן, ובאמצע מרור בחרסת – עומד מוכן.
- ל. באילו מלים אנו מביעים תקווה, את הפסח הבא לחגג בירושלים הבנויה?
- מ. חיות טורפות וצפרדעים מקרקרות, כך העניש השם את המצרים, בעשר צורות.
- נ. עשית כל ליל הסדר כהלכתו, גורמת לנו להיות רצויים וחביבים לפני השם.

על קטעי הלימוד של ה'היום יום'

0. מתי שוב נאכל מצות, ונשתה ארבע כוסות?

1. אחרי ארבע הקשיות מגיעה התשובה, באיזו מלה היא מתחילה?

2. אבותינו במצרים עבדו ללא הפסקה, עבודה ללא תכלית, עבודה קשה.

3. האפיקומן שמור במקום מסתר, נוציא אותו לפני שיהיה מאחר.

4. לו היינו זוכים, היינו עכשו יושבים, ובחבורות אותו אוכלים.

5. נטילה שניה, והפעם עם ברכה.

6. את החג מכבדים במאכלים ערבים.

7. ליל הסדר תם וכלם קבלו תשובות, גם הבן ה...

א | ב | ג | ד | ה | ו | ז | ח | ט | י | יא | יב | יג | יד | טו | טז | יז | יח | יט | כ | כא | כב | כג | כד | כה | כו | כז | כח | כט | ל | לא | לב | לג | לד | לו | לז | לח | לט | מ | מא | מב | מג | מד | מה | מו | מז | מח | מט | נ | נא | נב | נג | נד | נה | נו | נז | נח | נת | ס | סא | סב | סג | סד | סה | סו | סז | סח | סט | ע | עא | עב | עג | עד | עה | עו | עז | עח | עט | פ | פא | פב | פג | פד | פה | פו | פז | פח |פט | צ | צא | צב | צג | צד | צה | צו | צז | צח | צט | ק | קא | קב | קג | קד | קה | קו | קז | קח | קט | כ | כא | כב | כג | כד | כה | כו | כז | כח | כט | ל | לא | לב | לג | לד | לו | לז | לח | לט | מ | מא | מב | מג | מד | מה | מו | מז | מח | מט | נ | נא | נב | נג | נד | נה | נו | נז | נח | נת | ס | סא | סב | סג | סד | סה | סו | סז | סח | סט | ע | עא | עב | עג | עד | עה | עו | עז | עח | עט | פ | פא | פב | פג | פד | פה | פו | פז | פח | פט | צ | צא | צב | צג | צד | צה | צו | צז | צח | צט | ק | קא | קב | קג | קד | קה | קו | קז | קח | קט |

תכונן לקראת ליל הסדר

”מה נשתנה”

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת. הלילה הזה שתי פעמים:

שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ או מצה. הלילה הזה כולו מצה:

שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות, הלילה הזה מרור:

שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין, הלילה הזה כלנו מסבין:

רשת אהלי יוסף יחזק ליבאנוביטש
בשיאות כ"ק אדמו"ר מליבאנוביטש

רשת חינוך חב"ד בארץ ישראל